
Sterk roman om kreftsykdom og død

ANMELDELSER

LISBETH THORESEN

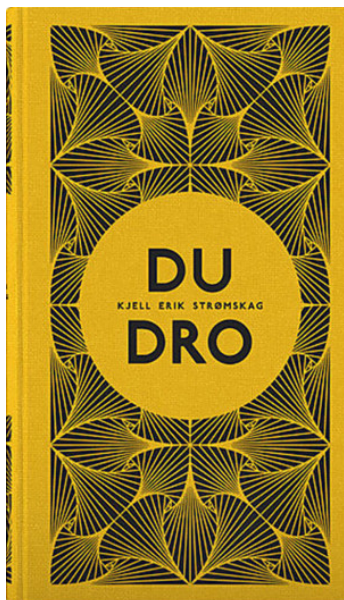
Førsteamanuensis, Avdeling for tverrfaglig helsevitenskap
Universitetet i Oslo

Kjell Erik Strømskag

Du dro

239 s. Arne forlag, 2023 Pris NOK 346

ISBN 978-82-30356-34-0

«Etter tilbakefallet handlet alt om deg. Du visnet. Jeg prøvde å oppfylle alle ønskene dine. Dagene var uten pauser. Det var korte netter. Ukene ble uoversiktlige. De kom uten manus og dreiebok. Du ga tegn enten jeg var våken eller sov. Det var ordrer og beskjeder. Pauseknapp fantes ikke. Det var dette ene opptaket. Opptaket kunne ikke klippes eller redigeres.»

Disse linjene som innleder romanen *Du dro*, oppsummerer nærmest boken. En kvinne får tilbakefall av brystkreft åtte år etter avsluttet behandling. Kreften har spredd seg, og hun starter med cytostatika. Etter tre behandlinger vil hun ikke mer. Bivirkningene er for slitsomme og stjeler tiden hennes. Romanens jeg-person er kvinnens ektefelle, de er begge leger. Hun ber om at han må skrive deres historie, og det gjør han – det er den vi leser.

De to møttes på legestudiet. Det eneste barnet deres døde i en drukningsulykke. Livet har bestått av svimlende kjærlighet og begjær, hverdager, karrierer og legeliv, skuffelser, svik, tap og sorg. I romanen veves fortellingen om det som har vært, inn i beretningen om kvinnens siste måneder, uker og dager. Hun er svært svekket, men har mange ønsker for den siste tiden. Jeg-personen forsøker å oppfylle disse så langt han makter, men det er krevende.

Fortellerstilen er stram og drivende, med korte, kontante setninger og ordvekslinger. Språket er godt og nyansert, og forfatterens bruk av metaforer maner frem stemninger. «Vi dro en tirsdag morgen. Jeg var ikke klar for tur. De siste ukene hadde vært krevende. Vi var isflak i kaldt vårvann. Dagene gjorde oss mindre og skjøre. Vi gled fra hverandre.» Et særegent grep er at fortellingen flere ganger avbrytes av, eller kanskje heller utvides med, avsnitt i kursiv hvor kvinnens symptomer, som anstrengt respirasjon eller uro, forklares fysiologisk. Leseren blir så å si tatt med inn i kvinnens kropp og endringene som skjer der, både før og etter hennes død. Disse tekstbrokkene er opplysende og en form for kunnskapsformidling.

Som spesialist i anestesilogi og innenfor palliativ medisin, vet Strømskag hva han skriver om. I det palliative fagfeltet har det vært en tendens til å idyllisere livets siste fase og døden, men det er langt fra tilfelle her. Fortellingen er i perioder derimot preget av smerte, ydmykelse og håpløshet – for begge parter. Dette gir romanen troverdighet.

Du dro er Strømskags debut som skjønnlitterær forfatter. Det synes jeg han kommer svært godt fra.

Publisert: 20. november 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0688

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.